

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 20/02-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. marca 2002 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. P. P., bytom Ž., zastúpeného advokátom JUDr. L. P., Advokátska kancelária, B., vo veci porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného úradu vyšetrovania Policajného zboru Bratislava I vo veci vedenej pod č. ČVS: OUV-140/2000 Bj a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. P. P. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 30. januára 2002 doručené podanie JUDr. P. P. (ďalej len „sťažovateľ“), bytom Ž., zastúpeného advokátom JUDr. L. P., Advokátska kancelária, B., označené ako „návrh v zmysle čl. 130 písm. f) Ústavy SR na začatie konania v zmysle čl. 127 Ústavy SR“, v ktorom namietal porušenie svojich práv zaručených v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“).

Sťažovateľ uviedol, že Okresný úrad vyšetrovania Policajného zboru Bratislava I pod č. ČVS: OUV-140/2000 Bj vykonáva preverovanie oznámenia sťažovateľa o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin. „Napriek tomu, že oznámenie bolo podané ešte v roku 1999, ku dňu podania návrhu oznámenie nebolo žiadnym spôsobom vybavené. Na základe žiadosti sťažovateľa z 21. 07. 2000 sťažovateľovi odpovedal písomným podaním z 02. 08. 2000 riaditeľ OUV PZ Bratislava I. s tým, že vyšetrovatelka vo veci začala konať v mesiaci január 2000 zabezpečovaním dôkazov, vyšetrovatelka sťažovateľa neoboznámila v rozpore s platným zákonom o prijatých opatreniach, teda nerešpektovala právo sťažovateľa dané mu zákonom a ani príkaz riaditeľa úradu vyšetrovania, ktorý jej dal príkaz predložiť správu o vykonaných opatreniach. Riaditeľ OUV PZ Bratislava I. sa vo svojej odpovedi sťažovateľovi za chybu vyšetrovatelky ospravedlnil.“

Sťažovateľ ďalej uviedol: „Na základe ďalšej sťažnosti ... odpovedalo sťažovateľovi MV SR, sekcia kontroly a inšpekčnej služby MV SR, odbor sťažnosti pod č. p.: SKI-1886/K-sť-2001 z 09. 01. 2002. Podľa tejto odpovede príslušný odbor sťažnosti zistil, že pri realizácii trestných oznámení sťažovateľa dochádza k pried'ahom. Pried'ahy vo vyšetrovaní nie sú spôsobené subjektívnym zavinením vyšetrovatelky PZ, ale objektívnym pracovným zaťažením, pričom nie je v silách vyšetrovatelky PZ zvládnuť vykonávanie procesných úkonov tak, aby boli vykonané v súlade s lehotami určenými v zákone.“

Riaditeľ odboru sťažností sekcie kontroly a inšpekčnej služby Ministerstva vnútra Slovenskej republiky sťažovateľovi po prešetrení jeho sťažnosti z 9. januára 2002 odporúčal „obr'atiť sa na dozorujúceho prokurátora, ktorý má možnosť v zmysle Tr. por. dávať záväzné pokyny vyšetrovateľovi“. Sťažovateľ však nedoložil využitie tejto možnosti.

Sťažovateľ zastáva názor, že judikatúra ústavného súdu vo veciach týkajúcich sa porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných pried'ahov (čl. 48 ods. 2 ústavy) a porušenia práva na prejednanie veci v primeranej lehote (čl. 6 ods. 1 Dohovoru) sa vzťahuje i na postup orgánov, ktoré v súčasnosti preverujú jeho oznámenia.

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd „v zmysle § 25 Zákona č. 38/1993 Z. z. v znení noviel jeho návrh predbežne prerokoval a prijal na ďalšie konanie“.

Sťažovateľ napokon navrhuje, aby „Ústavný súd SR po vykonaní dôkazov potrebných na zistenie stavu vecí v zmysle § 33 ods. 1 Zákona č. 38/1993 Z. z. v znení noviel rozhodol a vydal tento Nález

Právo JUDr. P. P. priznané čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd porušené bolo.

OUV PZ SR Bratislava I. ukončí preverovanie oznámenia sťažovateľa JUDr. P. P. vo veci vedenej pod č. ČVS: OUV-140/2000-Bj v lehote 30 dní od doručenia písomného vyhotovenia nálezu.

JUDr. P. P. sa priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 200.000,- (dvestotisíc) Sk, ktoré vyplatí Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom vnútra SR v lehote 1 mesiaca od vydania nálezu Ústavného súdu SR.

JUDr. P. P. sa priznávajú trovy konania pred Ústavným súdom SR tak ako budú vyčíslené, ktoré vyplatí Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom vnútra SR, v lehote 1 mesiaca od vydania nálezu Ústavného súdu SR“.

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy s účinnosťou od 1. januára 2002 oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd (upravených v ústave), alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či spĺňa všetky zákonom predpísané náležitosti upravené v § 20 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a či neexistujú dôvody na jej odmietnutie

podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona. Medzi podmienky konania, ktoré ústavný súd skúma pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti, patrí aj to, či nejde o sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená. Zjavnú neopodstatnenosť možno vysloviť v prípade, ak ústavný súd nezistí priamu príčinnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sťažovateľ namietal (doterajšia judikatúra k zjavne neopodstatneným podnetom napr. I. ÚS 20/97, I. ÚS 87/97, I. ÚS 93/97 a i.). Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní preskúmal existenciu príčinnej súvislosti medzi označeným postupom Okresného úradu vyšetrovania Policajného zboru Bratislava I a namietanými základnými právami sťažovateľa.

Sťažovateľ namietal, že k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jeho základného práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru došlo postupom Okresného úradu vyšetrovania Policajného zboru Bratislava I pri preverovaní jeho oznámenia o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin.

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že „Účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu“ (II. ÚS 26/95). Základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov teda možno porušiť iba v konaní, ktorého výsledkom môže byť rozhodnutie štátneho orgánu o právach a povinnostiach jeho účastníkov, pretože len také rozhodnutie môže ukončiť stav právnej neistoty osoby domáhajúcej sa rozhodnutia štátneho orgánu (III. ÚS 62/01).

Konanie, ktoré sťažovateľ označil, je postupom pred začatím trestného stíhania (§ 158 – 159 Trestného poriadku) týkajúcim sa preverenia oznámení o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin. Ústavný súd už v tejto súvislosti vyslovil právny názor, že ak ide o konanie pred orgánmi činnými v trestnom konaní, právo na konanie bez zbytočných prietáhov zaručené čl. 48 ods. 2 ústavy sa chráni len po začatí trestného stíhania (§ 160 Trestného poriadku), keď sa občan stáva účastníkom tohto konania

bud' ako obvinený, alebo ako poškodený. Ak sa trestné stíhanie nezačne, nemôže dôjsť ani k porušeniu tohto ústavného práva (II. ÚS 41/98).

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti namietal aj porušenie práva v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru, podľa ktorého „Každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu“.

Z konštantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že v súvislosti s ochranou práva na prejednanie vecí v primeranej lehote priznaného čl. 6 ods. 1 Dohovoru primeraná lehota na rozhodnutie v trestnej veci začína plynúť od obvinenia, ku ktorému spravidla dochádza v prípravnom konaní (napr. už rozhodnutie vo veci Wemhoff v Spolková republika Nemecko z 27. júna 1968, séria A, č. 7, s. 26-27, § 19).

Keďže v rámci preverenia oznámenia o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin, sa skúma len to, či sú splnené podmienky na začatie trestného stíhania podľa § 160 Trestného poriadku, nejde o také konanie, v ktorom by sa rozhodovalo o právach a povinnostiach jeho účastníkov, a preto bolo potrebné sťažnosť sťažovateľa odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti už nebolo potrebné zaoberať sa ďalšími nárokmi sťažovateľa, ktoré z nej vyplývali.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. marca 2002